



Kırım Tatar Sürgün Kurbanlarının Anısına Kırım'da Yapılan Programlar Hakkında

HABER BÜLTENİ

18 Mayıs 2021

Kısa Bilgi

Kırım Tatarları'nın 18 Mayıs 1944'te yarımadadan sürgün edilmesinin üzerinden 77 yıl geçti. Yarımadada Sürgün Kurbanlarını Anma Günü çerçevesinde çeşitli etkinlikler düzenlendi.

Sovyetler Birliği yönetiminin kararıyla 'Nazilere yardım ettikleri' gerekçesiyle Kırım Tatarları yarımadadan 1944 yılında sürgün edildi. 15 Kasım 1989'da Sovyetler Birliği Yüksek Konseyi tarafından kınanan sürgün 'yasa dışı ve suç' olarak nitelendirildi. 1990 yılından beri Kırım Tatarları toplu olarak yarımadaya dönmeye başladı.

Kırım'ın 16 Mart 2014'te Rusya'ya yeniden bağlanması'nın ardından baskı altındaki halkların rehabilitasyon sürecine geçildi. Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin 21 Nisan 2014'te 'Ermeni, Bulgar, Yunan, İtalyan, Kırım-Tatar ve Alman haklarının rehabilitasyonu ve bu halkların yeniden canlanmaları ve geliştirilmesine ilişkin tedbirler' başlıklı 268 sayılı kararnameyi imzaladı.

Rusya hükümetinin 11 Ağustos 2014 tarihli kararıyla da 'Kırım Cumhuriyeti ve Sivastopol kentinin kalkındırılması' başlıklı federal program onaylandı. Programda Kırım Tatarları ve yarımadanın sürgün edilen diğer halklarının sosyo-ekonomik, ulusal-kültürel ve manevi olarak yeniden canlanmasına ilişkin bir dizi tedbir yer alıyor.



Rusya'ya bağlı Kırım Cumhuriyeti'nde her yıl 18 Mayıs'ta Sürgün Kurbanlarını Anma Günü etkinlikleri düzenleniyor. Bu tarih 24 Aralık 2014'te 'Kırım'daki bayram ve anma günleri' başlıklı yasa doğrultusunda, çok uluslu Kırım halkının anısını ve bölünmez kaderini onurlandırmak adına belirlendi.

Kırım'ın

dört bir yanında 1940'lı yıllardaki trajik olaylar anısına yapılmış olan anıtlara çiçek bırakıldı. Kırım lideri Sergey Aksenov ve diğer yetkililer Simferepol'deki Kırım



Mühendislik ve Pedagoji Üniversitesi duvarındaki ‘Yeniden Doğuş’ isimli anıtın önünde düzenlenen anma törenine katıldı.



Aksenov’un yanı sıra **Kırım ve Sivastopol Müftüsü Hacı Emirali Ablayev**’in katılımıyla **Bahçesaray bölgesindeki Süren demiryolu istasyonundaki anıt kompleksinde** bir anma etkinliği daha gerçekleştirildi. 18 Mayıs 1944 yılında Yalta, Sivastopol ve Bahçesaray’da yaşayan Kırım

Tatarları trenlerle Süren istasyonuna getirilmiş, buradan da Orta Asya, Sibiry ve Ural bölgesine gitmek üzere ayrılmışlardı.

Törendeki konuşmasına kısa bir dua ile başlayan Ablayev, şunları söyledi: “18 Mayıs’ta yaşananlar Kırım Tatar halkının hayatındaki en trajik olaylardı. Bunların hiçbir zaman tekrarlanmamasını temenni ederim. Tarihimizi unutmamalı, ancak geçmişi değil, geleceği yaşamalıyız. Bu gibi trajedilerin asla tekrarlanmaması için çocuklarımızı gelişim için yetiştirmeli, onlara eğitim, bilgi vermeli, geleneklerimizi, dinimizi öğretmeliyiz”.



Ablayev daha sonra da ölenler için dua etti.

Anıt kompleksinde bir cami ve şapel inşa edildi, **çiçeklerle dolu bir yol**, dua için açılmış iki el biçimindeki bir heykele çıkıyor.

Törene katılanlar ayrıca anıt kompleksinin içinde bulunan, **bir müze ve arşiv olarak kullanılacak yapıları** ziyaret etti.

Aksenov, Sürgün Kurbanlarını Anma Günü çerçevesinde yaptığı konuşmada şu ifadeleri kullandı:





rehabilitasyonu, yeniden canlanması ve gelişimine yönelik devlet desteğine ilişkin tedbirler' başlıklı kararnamesi bu dürüst ve net devlet tutumunun bir ifadesi oldu.

- Devlet başkanının kararnamesi Kırım'daki halklar arası ilişkilerin gelişiminde yeni bir aşama ve bölgenin ulusal politikası için önemli bir dayanak oldu. Kararı uygulamak amacıyla Rusya halkının birliği ve halkların etnik-kültürel gelişimi için 'Kırım Cumhuriyeti-Halklararası uyum toprakları' programı kabul edildi. Programa 7 yıldır sunulan kaynak miktarı 7.3 milyar ruble oldu, bunun 5.8 milyarı Kırım'ın rehabilite edilen halkları arasından vatandaşların yaşamlarını iyileştirmeye yönelik faaliyetler için ayrıldı.

- Okullar, kreşler, sosyal tesisler, onlarca kilometrelik elektrik, gaz ve su hattı inşa edildi. Yüzlerce aileye ücretsiz konut tahsis edildi veya bu ailelere kendi konutlarının inşaatlarının tamamlanması için maddi destek sunuldu. Binlerce vatandaş, Rusya yasalarının baskı gören haklar için öngördüğü sosyal destek haklarından yararlanıyor.

- Kırım'daki rehabilite edilen halkların dillerinde onlarca kitap yayınlandı, ulusal-kültürel özerklikler ve ulusal basın kuruluşlarına destek sunuluyor.

- Simferepol'de Rusya Devlet Başkanı'nın himayesinde cami inşaatı devam ediyor. Bahçesaray bölgesindeki Siren köyünde sürgün kurbanlarına yönelik anıt kompleksinin inşaat çalışmaları devam ediyor. Bu proje yarımada'daki yatırım programı çerçevesinde yürütülüyor.



- Ukrayna'nın Kırım'ı ilhak ettiği yıllarda sürgün konusu utanmazca siyasi amaçlarla, yarımada halkının bölünmesi, gerginliğin tetiklenmesi ve düşmanlığın kışkırtılması, bunlarda parmağı olanların zenginleştirilmesi için kullanıldı. Kiev bugün de trajedi üzerinden spekülasyonlarda bulunarak bu kısır politikasını sürdürüyor. 'Halkın hakları için mücadele' eden para karşılığı tutulmuş kişiler, bilindik provokatörlük görevlerini eskisi gibi icra etmeye devam ediyor.

- Bu kirli yaygalar, tiksinti ve öfkeden başka bir duygu uyandırmıyor. Sürgün trajedisinin hatırası, hangi milletten olursa olsun tüm Kırımlıları birleştiriyor. Vatanlarına dönmeden hayatını kaybedenlerin yasını tutuyor, baskıya maruz kalan vatandaşlarımızın,

onların aileleri ve yakınlarına başsağlığı diliyoruz. Geçmiş hatırlıyor, Rusya'ya bağlı Kırım'ın geleceğini birlikte inşa ediyoruz.



Sürgün Kurbanlarını Anma Günü çerçevesinde **Kırım'daki cami ve kiliselerde anma etkinlikleri** düzenlendi.

Kırım'daki tüm camilerde 18 Mayıs 2021'de sürgünde ölenler için dua okundu. Millet Televizyonu'nda Simferepol'deki merkez camii Kebir Camii'nde okunan

dua canlı olarak yayınlandı. Kiliselerde bir arada yaşama, karşılıklı anlayış, Kırım'da refah ve böyle bir trajedinin tekrarlanmaması için ayinler düzenlendi.

Kırım genelindeki eğitim kurumlarında açık dersler, üniversitelerde seminerler verildi, **kütüphane ve müzelerde sergilerin yanı sıra başka anma etkinlikleri** gerçekleştirildi.



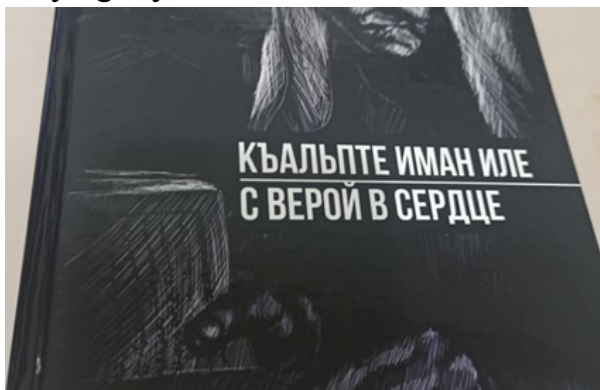
Kamu ve gençlik kuruluşları tarafından düzenlenen bir etkinlikle Çatırdağ'a çıkıldı.

Kırım Müftü Yardımcısı Raim Gafarov, Çatırdağ'a çıkma etkinliğinin yarımada halkının **yurda dönüşlerindeki uzun yolculuğu temsil ettiğini**, tepeye çıkan herkesin memleketin güzelliğini görüp vatanının tadını alabildiğini

kaydetti.

Dağın tepesinde Simferepol İmamı Enver Bakiyev namaz kıldırıldı, sürgünde ölenler ve yurda dönecekleri günü göremeyenlerin anısına dua okudu.

Kırım gençliği 2006'dan beri Çatırdağ'a çıkma etkinliği düzenliyor. Ülkenin dört bir yanından gençler **1944'teki sürgünde ölenleri anmak için** bir araya geliyor.



Anma Günü çerçevesinde **Kırım ve Sivastopol Müslümanları Manevi İdaresi'nin** himayesinde çıkarılan Zenife Ablayeva ve Gulnara İlyasova imzalı **'Kalpte İman ile'** kitabının tanıtımı gerçekleştirildi.

Etkinlikte yarımada'daki farklı inançların temsilcileri, Kırım Kültür Bakanlığı, Simferepol ve Simferepol bölge idareleri, Kırım Tatar Kültürel Tarih Mirasları Müzesi, Gasprinskiy Kırım Tatar Kütüphanesi, Kırım Evrensel Bilim Kütüphanesi  alışanları, Kırım Tatar gazetelerinin editörleri, Kırım'daki üniversitelerden akademisyenler, yazarlar, şairler ve kamuya mal olmuş kişiler katıldı.



‘Kalpte İman ile’ isimli kitabi okuyucuların sürgünle ilgili yaşananlar hakkında bilgi sahibi olmasına olanak verecek. Kitapta yaşananlara tanık olanların albümlerinden fotoğraflar, biyografi ve anı yazıları yer alıyor.

Rusya Federasyonu Kırım Cumhuriyeti Başkanlığı Basın ve Bilgi Müdürlüęü ve Kırım Müslümanları Diyanet işleri Basın Müdürlüęü tarafından materyalleri kullanılarak hazırlanmıştır. Bültenin  evirisi Sputnik Türkiye ekibi tarafından yapılmıştır